

PRIJEDLOG PROGRAMA RAZVOJA FAKULTETA LIKOVNIH UMJETNOSTI za period 2020-2023

doc.mr. Marko Marković, kandidat za dekana

Fakultet likovnih umjetnosti (Univerzitet Crne Gore) je najreferentnija institucija umjetničkog obrazovanja u Crnoj Gori. Osnovan je 1988. godine na Cetinju. Aktom o osnivanju Fakulteta likovnih umjetnosti, okončan je specifični kulturno-umjetnički krug razvoja pedagoških ustanova likovne kulture u Crnoj Gori. Počeo je osnivanjem srednje umjetničke škole, a završio osnivanjem Fakulteta likovnih umjetnosti, dakle, na mjestu gdje je i započeo.

Naš fakultet je relativno mlada obrazovna institucija, ali u svojoj kratkoj istoriji pokazao se kao vrlo dinamičan u praćenju kadrovskih i programske reformi. Fakultet ima tradiciju da za nastavni kadar bira najuspješnije crnogorske umjetnike, i taj dobar običaj je zadržan i danas, ali ono što je i još važnije, je činjenica da je pripremio generacije nadolazećih mladih umjetnika, kao i onih već afirmisanih, koji su prepoznati lokalno a potvrđuju se u regionalnom i internacionalnom umjetničkom kontekstu.

Suštinski je važno istaći činjenicu da je FLU temeljno uticao i utiče na proces profesionalizacije kulturnog i umjetničkog sistema u Crnoj Gori. Teško je danas zamisliti crnogorsku umjetničku scenu, institucije kulture i obrazovni sistem na nacionalnom i lokalnom nivou, bez djelovanja i doprinosa naših profesora i studenta koji su se školovali na FLU u proteklih 30 godina.

Fokus mog djelovanja biće dalje jačanje uloge FLU kao jedne od vodećih kulturno obrazovnih institucija u Crnoj Gori i dostizanje boljeg položaja Fakulteta na međunarodnom nivou, kao i uključivanje u evropski obrazovni i umjetničko istraživački prostor.

Vjerujem da danas više nego ikad imamo mogućnost da se izborimo sa svim pomenutim izazovima, posebno zbog činjenice da smo obezbijedili novu zgradu za potrebe FLU. Ova zgrada pruža ogromne mogućnosti što se tiče prostornog kapaciteta ali i tehničku i savremenu opremu neophodnu za nastavni proces i umjetničko istraživački rad.

Veći prostorni kapacitet, savremenija i naprednija tehnološka oprema biće značajna podrška za budući rad studenta, na svim studijskim programima i modulima. To je velika prilika, ali i odgovornost za sve nas da radimo na poboljšanju nastavnih metoda, mjerenu i unapređenju kvaliteta umjetničkog obrazovanja.

Novi prostor će po prvi put ponuditi adekvatne uslove za realizaciju umjetničkog rada kakvi postoje u najrazvijenijim zemljama kada je u pitanju kulturno umjetnički i pedagoški sistem. Na taj način ćemo biti u prilici da ponudimo kako domaćim tako i gostujućim studentima mogućnost da razviju i realizuju svoje umjetničke projekte u skladu sa najsavremenijim standardima.

Pored navedenog, posebna prednost će biti organizacija programskih i vannastavnih aktivnosti koje bi doprinijele većoj vidljivosti fakulteta i omogućile bolju komunikaciju sa širom javnošću. Ovo će poboljšati status fakulteta i učiniti ga otvorenijim za buduće studente i buduća partnerstva.

Siguran sam da će za sve buduće izazove koji se budu ticali preseljenja kao i adaptacije u novu zgradu na najbolji mogući način moći da odgovori i u svojoj nadležnosti rješava Komisija koja je i do sada bila zadužena za sprovodenje ovih aktivnosti uz punu podršku i saradnju uprave i cijelog kolektiva.

Strateški ciljevi na koje bih posebno obratio pažnju u toku mog mandata odnose se na kontinuirani, ravnomjerni razvoj i unaprijeđenje umjetničkog obrazovanja, umjetničko istraživačkog rada i internacionalizaciju fakulteta.

Unaprijeđenje umjetničkog obrazovanja

U 2017. godini Univerzitet Crne Gore je napravio reformu sistema školovanja i usvojio novi sistem 3+2+3 koji je takođe usvojen i na FLU.

Nastavni planovi prilagođeni su savremenim koncepcijama evropskog univerzitetskog obrazovanja.

Novim modelom, osim usklađivanja sa evropskim prostorom visokog obrazovanja, uspostavlja se mjerljiv standard kvaliteta nastave po kome je FLU uvjek i bio prepoznat: rad u manjim grupama, individualan pristup i posvećenost svakom studentu. Takođe uvedene su značajne novine u smislu inoviranja nastave, na oba nivoa studija kroz otvaranje novih modula i prilagođavanje programa savremenim umjetničkim praksama.

Osnovni ciljevi programa su da kroz teorijska i stručno-umjetnička znanja oспособi studente za samostalan i profesionalan rad u struci. Kad kažem u struci, mislim na širok opseg zanimanja koja podrazumijevaju institucije kulture i medija, obrazovanja, muzeje, galerije, dizajnerske firme i slično.

Definisani ishodi učenja za sve studijske programe FLU, takođe su usklađeni sa ishodima učenja sa partnerskih univerziteta što omogućava mobilnost studenta i nastavnog osoblja.

U narednom periodu očekuje nas novi reakreditacioni ciklus, koji sa sobom nosi nove izazove. U saradnji i konsultacijama sa svim profesorima ovog fakulteta radićemo na pripremama budućeg programa. Cilj nam je da izvršimo evaluaciju prothodnog ciklusa i shodno tim rezultatima nastavimo da razvijamo dalje naše studijske programe i planove. Potrebno je da kritički analizramo sve aspekte postojećih planova i da na nivou studijskih programa ukažemo na nedostatke koje treba unaprijediti kao i kvalitete koje treba zadržati i dalje razvijati. Volio bih da na budućim nastavnim planovima radimo zajedno na način što će svako dobiti priliku da predstavi svoju viziju razvoja i tako doprinose formiraju nove strategije u okviru svog odsjeka. U tom procesu posebno važnu ulogu

trebaju da imaju studenti i njihovo mišljenje treba da utiče na kreiranje nastavnih planova. Težićemo ka tome da studenti budu zadovoljni stečenim znanjima i kompetencijama, spremni da se nose sa izazovima koji ih očekuju nakon studija, kako bi kasnije bili spremni da participiraju u javnoj i društvenoj sferi.

Takođe posebnu pažnju posvetićemo pripremama za novi master program koji će biti afirmisan na nacionalnom i međunarodnom nivou. U narednim godinama potrudićemo se da ovaj program dostigne poseban nivo kvaliteta koji će afirmisati Fakultet i koji će izgraditi nastavni plan privlačan i studentima iz regiona.

Umjetničko istraživački rad

Umjetničko istraživački rad na polju umjetnosti je od kjučnog značaja za dalje unaprijeđenje i razvoj ove oblasti. Poseban segment međunarodne saradnje, postojećih projekata i partnerstva fokusiran je na razvoj istraživačkog rada. Moj cilj je da nastavimo sa ovim modelom imajući u vidu da se pokazao kao vrlo uspješan, a posebno u cilju promovisanja metoda umjetničkog istraživanja.

Fakultet likovnih umjetnost je već ostvario partnerstva na polju umjetničko istraživačkog rada sa umjetničkim fakultetima zemalja Evropske unije. Naša vizija je da ponovo uspostavimo odnose između teritorija, podijelimo zajednički umjetničko istraživački i nastavni proces koji će doprijenijti umrežavanju, te potaknuti kreativne sposobnosti mlađih talenata. Konkretni cilj ovih projekata je generisanje zajedničkih izložbi i publikacija, promovisanje i povećanje vidljivosti rada studenta i profesora u svrhu promocije internacionalizacije i multikulturalnog diskursa.

Važan resurs za valorizaciju umjetničkog istraživačkog rada je svakako Centar za umjetnička istraživanja i Galerija 42°, u okviru koje funkcioniše i rezidencijalni program za umjetnike i profesore. On predstavlja podršku osavremenjavanju nastavnih programa, kroz saradnju sa poznatim imenima savremene umjetnosti, kao i kroz izdavačku djelatnost, okrugle stolove, umjetničke radionice, debate, integraciju programa sa nevladinim sektorom.

Planiram da u narednom periodu u okviru Centra radimo na pokretanju aktivnosti koje uključuju: promociju umjetničkog istraživanja; pokretanje, koordinaciju i upravljanje istraživačkim projektima; učestvovanje u nacionalnim i međunarodnim istraživačkim programima; organizovanje nacionalnih i međunarodnih akademskih umjetničkih konferencijskih sastanaka; uključivanje istraživanja u nastavni proces.

Internacionalizacija i mobilnost

Akademска mobilност на FLU је један од главних prioriteta у процесу internacionalizације. Важан сегмент развојне стратегије посвећен је internacionalizацији и подстicanju mobilности студената, nastavnог и административног осoblја. Факултет се увјек могао пohvaliti razvijenom међunarodном saradnjom у смислу пројекта, изложби, gostovanja eminentnih предавача и умјетника.

Kao mjerljiv rezultat dosadašnjeg rada jeste činjenica da smo u proteklih par godina uspostavili saradnju sa 14 umjetničkih Fakulteta i Univerziteta iz Evropske unije. U okviru ovih partnerstava obezbijedili smo veliki broj stipendija za mobilnost kako studenata tako i nastavnog osoblja. Poseban akcenat je stavljen na mobilnost imajući u vidu benefite koje podrazumjeva a to je da umjetnici produciraju ili prezentuju sami svoj rad, eksperimentišu, inoviraju, sarađuju, upoznaju druge umetnike i grade/šire profesionalne mreže.

Mogućnosti za pristup programima mobilnosti posebno su važne u manjim evropskim zemljama kao što je Crna Gora, gde umjetnici moraju biti mobilni da bi uspostavili mogućnost umrežavanja, komunikacije i otvaranja prema novoj publici i savremenim umjetničkim tokovima. Zbog toga vjerujem da će veliko učešće studenta FLU u Erasmus programu mobilnosti i iskustva koja stišu na prestižnim umjetničkim univerzitetima u Evropi sigurno biti značajna za razvoj savremene umjetničke scene u Crnoj Gori. Naš cilj je da svakom studentu koji upise FLU pružimo priliku da se usavršava u drugoj sredini.

Takodje, raduje nas činjenica da smo Fakultet sa najvećim brojem stranih studenata u Crnoj Gori. Ovo je dokaz da je naš nastavni plan i sistem rada dobar i da ga treba nastaviti usavršavati. Da bi to ostvarili moramo konstantno raditi da unaprijedimo postojeće i pokretanemo nove saradnje, kako bi naš fakultet, Cetinje i naši studijski programi bili međunarodno pozicionirani i atraktivni za tu vrstu razmjene. Ovdje naravno nije riječ o nametanju sopstvenog načina rada, nego o dijalogu, razmjeni i partnerstvu koje obogaćuje svaku stranu koja u njemu učestvuje.

U toku predhodnih godina sve je veći broj predavača, stručnog i vanakademskog osoblja FLU koje je koristilo programe mobilnosti što je odlična prilika za uspostavljanje profesionalnih kontakata na međunarodnom nivou kao i za prenošenje savremenih metoda poučavanja u nastavu likovne umjetnosti u našoj ustanovi. Moj cilj je da svim predavačima, stručnom i vanakademskom osoblju omogućimo da u toku studijske godine učestvuju u mobilnosti u svrhu nastave ili stručnog usavršavanja. Veliki broj partnerstava u okviru Erasmus + koje smo ostvarili tokom predhodnih godina kao i stalno razvijanje i uspostavljanje novih, daje nam realnu mogućnost da te planove i ostvarimo.

Međunarodna saradnja ne smije biti posao samo uprave fakulteta nego mora biti sastavni dio posla svakog profesora, člana administrativnog osoblja, stučnih službi, studenta kako bi ideja internacionalizacije bila inkorporirana u svaki segment rada i funkcionalisanja FLU.

Zaključak

Siguran sam da vođenje ovako bitne institucije jeste izazov i da njemu treba pristupiti sa puno pažnje i posvećenosti. Takodje, sam uvjeren da u tom poslu neću biti sam već da u njemu mogu računati na uspješnu saradnju sa cijelim kolektivom.

Smatram da treba poštovati individualnost prije svega, ali upravljanje mora poštovati principe timskog rada. Ukoliko budemo nastavili da težimo istom cilju, ističemo zajedničke vrijednosti i radimo na poštovanju postojećih znanja i vještina a u isto vrijeme budemo otvoreni za novine i inovacije uspjećemo da stvorimo idealnu sredinu u kojoj ćemo njegovati pravi umjetnički duh. Naš krajnji cilj je da ova institucija ostane plodno tlo za stvaranje prepoznatljivih umjetnika u Crnoj Gori a i šire.

U svom dosadašnjem izlaganju predstavio sam ključna/strateška polja na kojima ćemo raditi, a nadam se da će rezultati toga rada biti mjerljivi na kraju mog mandata. U nadi da su ciljevi odabrani shodno stvarnim prioritetima i da rad na njima može samo osnažiti reputaciju Fakulteta ostavljam na Vama odluku o mom mogućem angažmanu.